

3.2. Библиотеке

Најстарија установа културе у Србији је Народна библиотека, основана 1832. године. Настала је као својеврсни депозит књига, затим је била библиотека у саставу (Књажевско-типографијска библиотека, Библиотека Попечитељства просвештенија), након тога је окупила више библиотека јавних и државних надлештава и откупила неколико приватних библиотека (Лукијана Мушицког, Јосипа Шлезингера), да би временом израсла у националну библиотеку. Указом Кнеза Милоша из 1853. године, уведено је звање државног библиотекарa у рангу професора Велике школе. Назив *Народна библиотека* озваничио је Ђура Даничић, који је дефинисао националну концепцију набавне политике и започео израду текуће националне библиографије.

После Другог светског рата, и током друге половине XX века, библиотеке почињу да се оснивају у много већој мери у Србији, тако да свако место добија библиотеку са својим огранцима по селима и месним заједницама.

На територији Србије укупно је 27 библиотека са функцијом матичних не рачунајући оне које обављају библиотечку делатност на универзитетима, факултетима, у вишим школама и научноистраживачким установама, а укључујући и библиотеке у Приштини и Косовској Митровици.

Библиотечка делатност регулисана је следећим нормативним актима:

- **Законима:** Законом о библиотечкој делатности (*Службени гласник РС*, број 34/94) и Законом о културним добрима (*Службени гласник РС*, број 71/94),
- **Правилницима:** Правилник о ближим условима за чување библиотечке грађе, Правилник о садржини и начину вођења регистра библиотека, Правилник о регистрима старих и ретких књига, Правилник о надзору над стручним радом у библиотекама, Правилник о ближим условима за стицање звања лица која обављају стручне послове у библиотеци, Правилник о одређивању висине трошкова полагања стручног испита библиотечких радника, односно посебног дела стручног испита, и висине накнаде члановима комисије и испитивачима за рад у комисији, Правилник о програму стручног испита у библиотечкој делатности и начину његовог полагања, Правилник о врсти стручних послова у библиотеци, врсти и степену стручне спреме потребне за њихово обављање.
- **Решењима:** Решење о одређивању библиотека које обављају матичне функције у библиотечкој делатности

Иако су сви нормативни акти прилично стари, библиотечка делатност је у односу на остале делатности у култури, у највећој мери нормативно регулисана, јер за разлику од њих, библиотечка делатност има закон и највише прописа којима је регулисана.

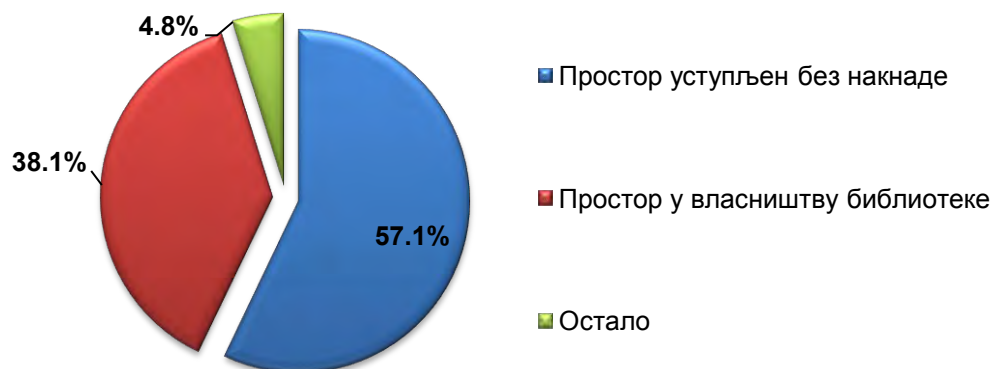
На територији 21 града постоји 21 библиотека које су узете у компаративну анализу. То су:

✓ Народна библиотека <i>Вук Караџић</i> у Крагујевцу	✓ Народна библиотека Смедерево
✓ Библиотека Вуковог завичаја у Лозници	✓ Народна библиотека <i>Стефан Провенчани</i> у Краљеву
✓ Народна библиотека Ужице	✓ Библиотека <i>Глигорије Возаревић</i> у Сремској Митровици
✓ Градска библиотека Суботица	✓ Народна библиотека <i>Бора Станковић</i> у Врању
✓ Народна библиотека <i>Радоје Домановић</i> у Лесковцу	✓ Градска библиотека Панчево
✓ Народна библиотека <i>Владислав Петковић Дис</i> у Чачку	✓ Библиотека шабачка
✓ Градска народна библиотека <i>Жарко Зрењанин</i> у Зрењанину	✓ Матична библиотека <i>Љубомир Ненадовић</i> у Ваљеву
✓ Матична библиотека <i>Светозар Марковић</i> у Зајечару	✓ Градска библиотека <i>Карло Бијелички</i> у Сомбору
✓ Народна библиотека <i>Стеван Сремац</i> у Нишу	✓ Народна библиотека <i>Доситеј Обрадовић</i> Нови Пазар
✓ Народна библиотека <i>Радислав Никчевић</i> у Јагодини	✓ Народна библиотека <i>Илија М. Петровић</i> Пожаревац
✓ Народна библиотека Крушевац	

• Просторни капацитети

Све библиотеке су основане од стране града. Простор који установа користи је у случају 12 библиотека уступљен и установе их користе **без накнаде**, у случају осам библиотека простор је у **власништву установе**, док Библиотека у Крагујевцу простор који користи обезбеђује на три начина: део изнајмљује, део је у њеном власништву, а део је уступљен. Простор је уступљен библиотекама у Нишу, Крушевцу, Смедереву, Сремској Митровици, Врању, Ваљево, Чачку, Суботици, Лесковцу, Зрењанину, Зајечару и Шапцу. Простор је у власништву библиотеке у Јагодини, Панчеву, Краљеву, Сомбору, Лозници, Новом Пазару, Пожаревцу и Ужицу.

Приказ 1: Структура библиотека према правно-имовинском статусу простора којим располажу

✓ **Величина и организација простора**

Библиотеке су доставиле податке о укупној величини простора у квадратним метрима. Највећим простором располаже Библиотека у Суботици (2.160 м²), а најмањим Библиотека у Зајечару (564 м²). Библиотеке у Лозници, Сомбору, Крагујевцу, Шапцу и Ваљево нису навеле податке о укупној површини простора.

Табела 1: Површина укупног простора библиотека у градовима Србије

Библиотека	Површина простора (м ²)	Библиотека	Површина простора (м ²)
Јагодина	650	Ниш	1521
Пожаревац	800	Сремска Митровица	747
Нови Пазар	800	Зајечар	564
Ужице	1001	Лесковац	1945
Краљево	1530	Зрењанин	1302
Смедерево	1945	Чачак	669
Суботица	2160	Врање	1265
Крушевац	935	Панчево	1923

✓ **Капацитет читаоница**

Број места за седење у читаоницама библиотека се креће од 20 у Библиотеци у Јагодини, до 212 у Библиотеци у Крагујевцу. Библиотеке су у упитнику Завода такође навеле величину просторија у којима се одигравају пратећи програми, како и број места за седење у тим просторијама. Библиотеке често за додатне програме које организују користе читаонице.

Табела 2: Капацитет читаоница и просторија за пратеће програме

Библиотека	Број места за седење у читаоници	Просторни капацитети за пратеће програме у м ²	Број места за седење у просторијама за пратеће програме	Библиотека	Број места за седење у читаоници	Просторни капацитети за пратеће програме у м ²	Број места за седење у просторијама за пратеће програме
Јагодина	20	57	20 до 25	Ниш	75	2 просторије 125+97	20+25
Пожаревац	33	40	60	Сремска Митровица	65	100	70
Нови Пазар	80	Н.п.	Н.п.	Зајечар	40	2 просторије 164+Н.п.	40+20
Ужице	40	100	100	Лесковац	80	120	80
Краљево	80	350	100	Зрењанин	50	Н.п.	Н.п.
Смедерево	150	Н.п.	150	Чачак	50	2 просторије 50+25	20+20
Суботица	50	4 просторије 138+22+17+20	100+0+40+30	Врање	30	50	50
Крушевац	45	4 просторије 198+449+16+58	45+20+12+8	Панчево	122	2 просторије 240+182	122+0
Лозница	100	3 просторије 100+30+20	100+20+10	Крагујевац	212	2 просторије 526+30	212+20
Сомбор	26	Н.п.	Н.п.	Шабац	50	160	100

*Н.п. – нема података

✓ **Приступ библиотекама за особе са инвалидитетом**

Приступ особама са инвалидитетом поседује 40% библиотека, а то су библиотеке у Пожаревцу, Ужицу, Смедереву, Зрењанину, Лесковцу, Крагујевцу, Сомбору и Лозници. Библиотека у Нишу има прилаз за особе са инвалидитетом у једном делу зграде, док у другом нема.

Табела 3: Приступ библиотекама за особе са инвалидитетом (● - има, - - нема, н.п. – нема података)

Библиотека	Приступ	Библиотека	Приступ
Народна библиотека Вук Караџић, Крагујевац	●	Народна библиотека, Смедерево	●
Библиотека Глигорије Возаревић, Сремска Митровица	-	Народна библиотека Стефан Првовенчани, Краљево	-
Народна библиотека, Ужице	●	Библиотека Вуковог завичаја, Лозница	●
Градска библиотека, Суботица	-	Народна библиотека Бора Станковић, Врање	-
Народна библиотека Радоје Домановић, Лесковац	●	Градска библиотека, Панчево	-
Народна библиотека Владислав Петковић Дис, Чачак	-	Библиотека шабачка	-
Градска народна библиотека Жарко Зрењанин, Зрењанин	●	Матична библиотека Љубомир Ненадовић, Ваљево	-
Матична библиотека Светозар Марковић, Зајечар	-	Градска библиотека Карло Бијелички, Сомбор	●
Народна библиотека Стеван Сремац, Ниш	●	Народна библиотека Доситеј Обрадовић, Нови Пазар	-
Народна библиотека Радислав Никчевић, Јагодина	-	Народна библиотека Илија М. Петровић, Пожаревац	●
Народна библиотека, Крушевац	-		

• Буџет

Највећи буџет у 2008. години имала је Библиотека у највећем граду Нишу у износу од 676.910,00 евра (55.122.000,00 динара), а најмањи Библиотека у најмањем граду Зајечару који износи 116.787,25 евра (9.510.196,00 динара). Занимљиво је да је Библиотека у Сомбору са буџетом од 506.657,10 евра (41.258.000,00) на четвртном месту по висини буџета иако је на 12. месту по величини града.

Табела 4: Појединачни буџети библиотека у 2008. и 2009. години

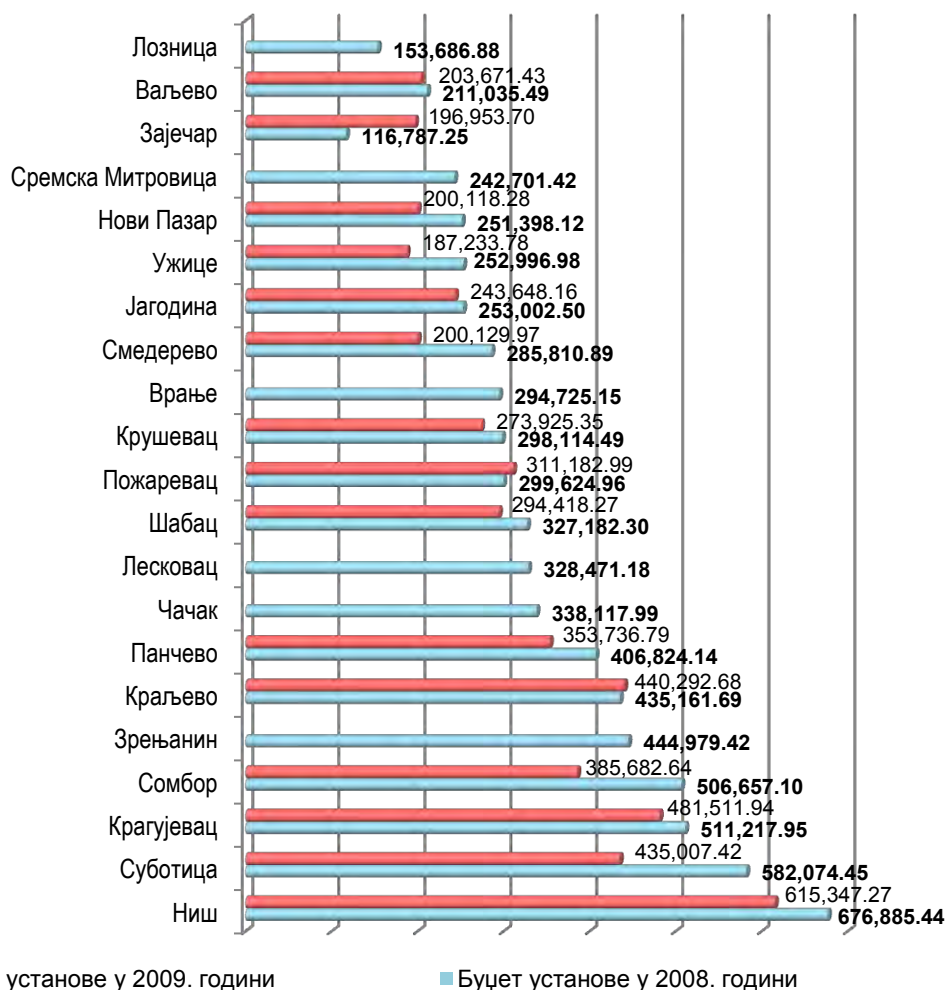
Град	Библиотека	Буџет у 2008. години у еврима	Буџет у 2008. години у динарима	Буџет у 2009. години у еврима	Буџет у 2009. години у динарима
Ниш	Народна библиотека <i>Стеван Сремац</i>	676.885,44	55.122.000,00	615.347,27	57.800.000,00
Суботица	Градска библиотека	582.074,44	47.399.370,00	435.007,41	40.860.551,00
Крагујевац	Народна библиотека <i>Вук Караџић</i>	511.217,95	41.629.398,00	481.511,94	45.228.754,00
Сомбор	Градска библиотека <i>Карло Бијелицки</i>	506.657,15	41.258.000,00	385.682,64	36.227.440,00
Зрењанин	Градска народна библиотека <i>Жарко Зрењанин</i>	444.979,42	36.235.475,00	Н.п.	Н.п.
Краљево	Народна библиотека <i>Стефан Првозенчани</i>	435.161,69	35.436.000,00	440.292,68	41.357.000,00
Панчево	Градска библиотека	406.824,14	33.128.422,00	353.736,80	33.226.745,00
Чачак	Народна библиотека <i>Владислав Петковић Дис</i>	338.117,99	27.533.557,00	Н.п.	Н.п.
Лесковац	Народна библиотека <i>Радоје Домановић</i>	328.471,19	26.748.000,00	Н.п.	Н.п.
Шабац	Библиотека шабачка	327.182,30	26.643.044,00	294.418,27	27.654.914,00
Пожаревац	Народна библиотека <i>Илија М. Петровић</i>	299.624,96	24.399.000,00	311.182,99	29.229.636,00
Крушевац	Народна библиотека	298.114,50	24.276.000,00	273.925,35	25.730.000,00
Врање	Народна библиотека <i>Бора Станковић</i>	294.725,16	24.000.000,00	Н.п.	Н.п.
Смедерево	Народна библиотека	285.811,00	23.274.096,00	200.470,64	18.830.348,00
Јагодина	Народна библиотека <i>Радислав Никчевић</i>	253.002,50	20.602.449,00	243.648,16	22.886.042,00
Ужице	Народна библиотека	252.996,99	20.602.000,00	187.233,78	17.587.000,00
Нови Пазар	Народна библиотека <i>Доситеј Обрадовић</i>	251.398,13	20.471.802,00	200.118,28	18.797.250,00
Сремска Митровица	Библиотека <i>Глигорије Возаревић</i>	242.701,41	19.763.613,00	Н.п.	Н.п.
Ваљево	Матична библиотека <i>Љубомир Ненадовић</i>	211.035,49	17.185.000,00	203.671,43	19.131.000,00
Лозница	Библиотека <i>Вуковог завичаја</i>	153.686,90	12.515.000,00	Н.п.	Н.п.
Зајечар	Матична библиотека <i>Светозар Марковић</i>	116.787,25	9.510.196,00	196.953,70	18.500.000,00

*Н.п. – нема података

Као што показују табела и приказ који следе, буџет се у 2009. години увећао у две библиотеке: у Краљево и Пожаревцу. Раст буџета је имала Библиотека у Зајечару за 80.166,45 евра (68,6%), Библиотека у Пожаревцу за 11.558,03 евра (3,86%) и Библиотека у Краљево за 5.130,99 евра (1,18%).

У 12 библиотека забележено је смањење буџета у 2009. години, а то су библиотеке у Нишу, Суботици, Крагујевцу, Сомбору, Панчеву, Шапцу, Крушевцу, Смедереву, Јагодина, Ужицу, Новом Пазару и Ваљево. Највећи пад је забележен у суботичкој библиотеци (147.067,03 евра) и сомборској библиотеци (120.974,46 евра).

Приказ 2: Рангирање појединачних буџета у 2008. години по библиотекама и приказ буџета у 2009. у односу на 2008. годину у еврима

Табела 5: Рангирање разлика у буџетима између 2008. и 2009. године (приказано у еврима где је ■ - смањење, а ■ - повећање буџета)

Народна библиотека Смедерево	-85.680,92 (-29,98%)	Народна библиотека Крушевац	-24.189,14 (-8,11%)
Народна библиотека Ужице	-65.763,2 (-25,99%)	Народна библиотека Вук Караџић, Крагујевац	-29.706,01 (-5,81%)
Градска библиотека Суботица	-147.067,03 (-25,26%)	Народна библиотека Радослав Никчевић, Јагодина	-9.354,34 (-3,7%)
Градска библиотека Карло Бијелици, Сомбор	-120.974,46 (-23,87%)	Матична библиотека Љубомир Ненадовић, Ваљево	-7364,06 (-3,49%)
Народна библиотека Доситеј Обрадовић, Нови Пазар	-51.279,84 (-20,4%)	Матична библиотека Светозар Марковић Зајечар	+80.166,45 (+68,6%)
Градска библиотека Панчево	-53.087,35 (-13,05%)	Народна библиотека Илија М. Петровић, Пожаревац	+11.558,03 (+3,86%)
Библиотека шабачка	-31.995,99 (-9,8%)	Народна библиотека Стефан Провенчани, Краљево	+5.130,99 (+1,18%)
Народна библиотека Стеван Сремац, Ниш	-61.538,17 (-9,09%)		

✓ **Структура буџета**

Што се тиче структуре буџета и средстава за реализацију програма у 2008. години, велики је распон у постоцима које библиотеке издвајају у ту сврху из укупног буџета, а крећу се од 0,5% до 25%. За

средства за реализацију програма највише одваја од укупног буџета Библиотека у Зрењанину, чак 25%, а најмање Библиотека у Крушевцу – 0,5%.

У 2009. години средства која су утрошена за реализацију програма такође су у великом распону као и у претходној години. Иако Заводу нису достављени сви подаци за 2009. годину, тај постотак се креће од 0,78% до 19,77%. Најмање новца је издвојила Библиотека у Крушевцу 0,78%, а највише Библиотека у Краљеву 19,77%.

Табела 6: Структура буџета у процентима у 2008. и 2009. години

Библиотека	Средства за реализацију програма		Плате и накнаде запослених		Текући трошкови	
	2008	2009	2008	2009	2008	2009
Народна библиотека <i>Стеван Сремац, Ниш</i>	0,6	1	65	78,7	34,4	20,3
Градска библиотека Суботица	5	8	79	78	16	14
Народна библиотека <i>Вук Караџић, Крагујевац</i>	5,2	4,1	77,5	77	17,3	18,9
Градска библиотека <i>Карло Бијелици, Сомбор</i>	20,2	11,8	68,1	76,9	11,7	11,3
Градска народна библиотека <i>Жарко Зрењанин, Зрењанин</i>	25	Н.п.	55	Н.п.	20	Н.п.
Народна библиотека <i>Стефан Превенчани, Краљево</i>	19,2	19,7	70	66,9	10,8	13,4
Градска библиотека Панчево	5	6	71	72,6	24	21,4
Народна библиотека <i>Владислав Петковић Дис, Чачак</i>	19,2	Н.п.	68,5	Н.п.	12,3	Н.п.
Народна библиотека <i>Радоје Домановић, Лесковац</i>	1,5	Н.п.	95	Н.п.	3,5	Н.п.
Библиотека шабачка, Шабач	7,7	12,5	75,7	76,3	16,6	11,2
Народна библиотека <i>Илија М. Петровић, Пожаревац</i>	2,1	2,1	60,9	65,6	37	32,3
Народна библиотека Крушевац	0,5	0,8	84	83,5	16,5	15,7
Народна библиотека <i>Бора Станковић, Врање</i>	2,5	Н.п.	83,5	Н.п.	14	Н.п.
Народна библиотека Смедерево	6,8	8,2	68,1	81,6	25,1	10,2
Народна библиотека <i>Радислав Никчевић, Јагодина</i>	9,7	7,1	60,8	85,1	29,5	7,8
Народна библиотека Ужице	6,3	7,2	67,5	64,4	26,2	28,5
Народна библиотека <i>Доситеј Обрадовић, Нови Пазар</i>	12,2	2,9	77,5	87,7	10,3	9,4
Библиотека <i>Глигорије Возаревић, Сремска Митровица</i>	1,3	Н.п.	89,3	Н.п.	9,4	Н.п.
Матична библиотека <i>Љубомир Ненадовић, Ваљево</i>	12,4	2,2	59,2	60,2	28,4	37,6
Библиотека <i>Вуковог завичаја, Лозница</i>	1	Н.п.	65	Н.п.	34	Н.п.
Матична библиотека <i>Светозар Марковић, Зајечар</i>	5,4	3,2	81,1	70	13,5	26,8

*Н.п. – нема података

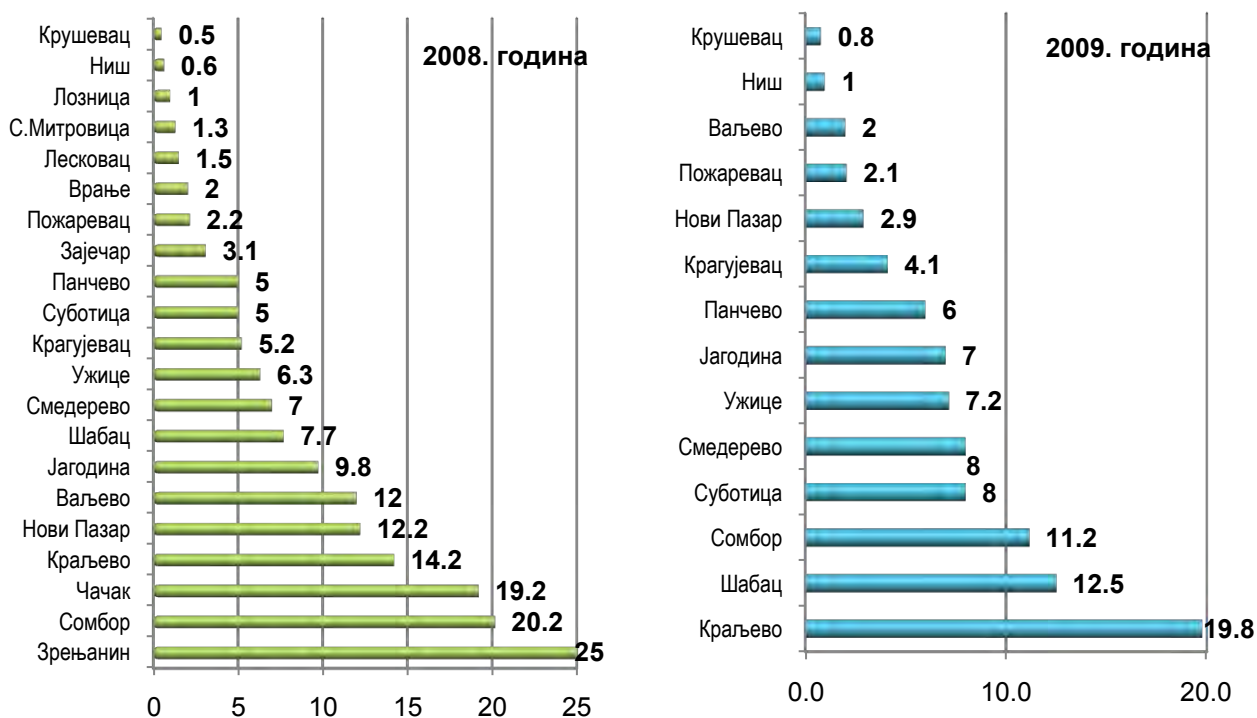
У 2008. години 15 библиотека је издвајало мање од 10% из буџета за реализацију својих програма, четири библиотеке су издвојиле између 10-20%, а две библиотеке су издвојиле више од 20%. У 2009. години ниједна библиотека није издвојила више од 20% за програме. Од 14 библиотека за које Завод располаже са подацима за 2009. годину, 11 библиотека је издвојило мање од 10% за програме, а три библиотеке између 10-20%.

Приказ 3: Однос библиотека према издвајању за програме у 2008. и 2009. години¹

У складу са падом буџета, удео програма у 2009. години се у односу на 2008. годину изразито смањило у Сомбору и Новом Пазару. Највећи раст је примећен у градовима у којима је буџет остао приближно исти, и то у библиотекама у Краљеву и Шапцу.

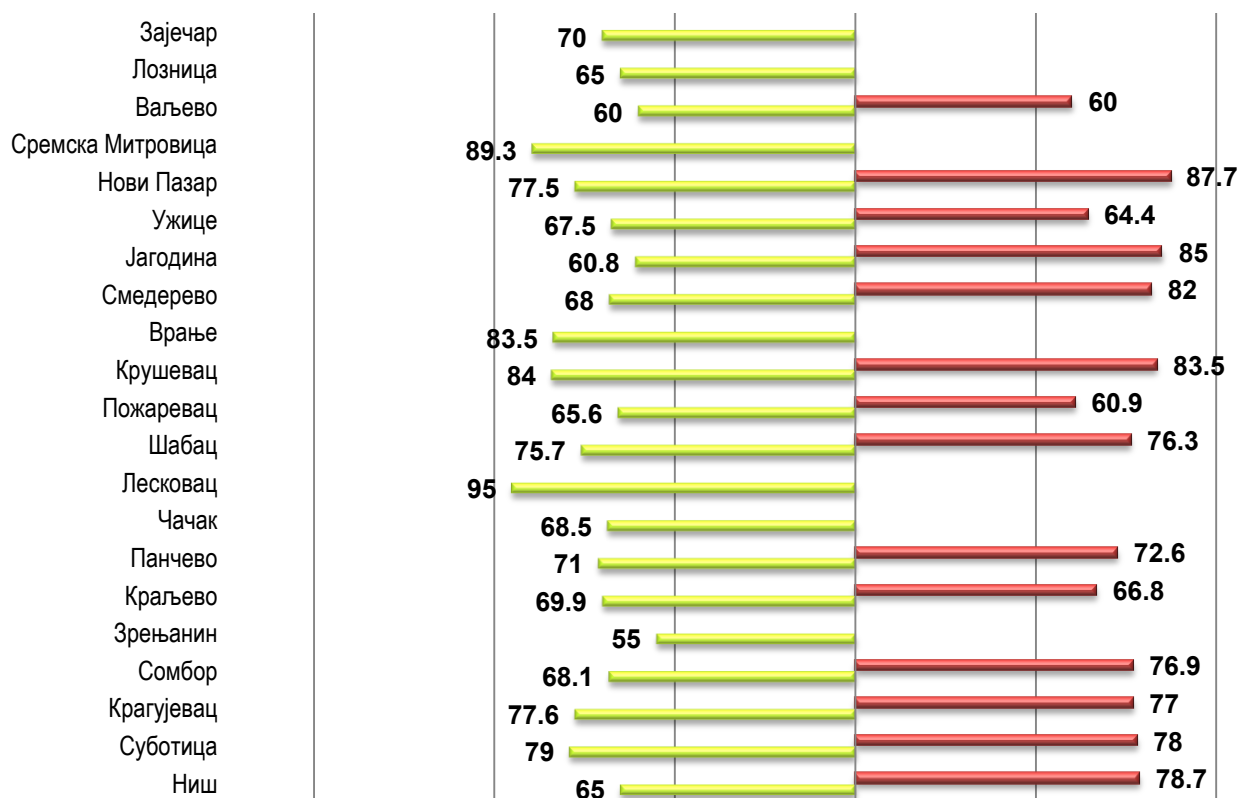
Приказ 4: Средства за реализацију програма библиотека у 2008. и 2009. години (изражено у процентима)

У 2008. години за плате и накнаде највише је издвојила Библиотека у Лесковцу 95% од буџета, а најмање Библиотека у Зрењанину 55%. Податке о уделу за плате и накнаде за 2009. годину, доставило је 14 библиотека, међу којима највише је издвојила Библиотека у Новом Пазару 87,65%, а најмање Библиотека у Ваљеву 60%. За текуће трошкове библиотеке у 2008. и 2009. години одвојиле су између 34,42% и 3,5%, односно између 8% и 38% од укупног буџета.

¹ Из приказа за 2009. годину су изузете библиотеке које нису доставиле податке о структури буџета, а то су библиотеке у Зрењанину, Чачку, Лесковцу, Врању, Сремској Митровици, Лозници, Зајечару.

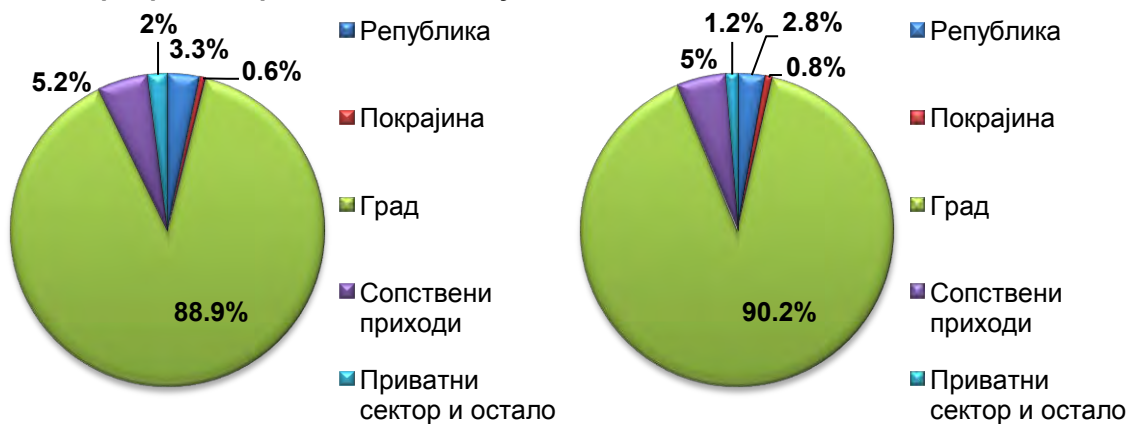
Приказ 5: Плате и надокнаде запослених у библитеокама у 2008. и 2009. години (изражено у процентима)

• **Извори финансирања**

Библиотеке су се из више извора финансирале у 2008. и 2009. години, а то су: републички буџет, покрајински буџет, градски буџет, сопствени приходи, спонзорства и донације и остало. Треба напоменути да се библиотеке у Зрењанину и Лозници не финансирају из републичког буџета. Из покрајинског буџета финансирају се библиотеке у Зрењанину, Сомбору, Суботици, Панчеву и Сремској Митровици. Осим библиотека у Зрењанину и Јагодини које се финансирају из општинског буџета, све остале библиотеке у овој анализи финансирају се из градског буџета. Спонзорства и донације добијају само библиотеке у Суботици, Врању и Крушевцу, а друге изворе финансирања које смо назвали „приватни сектор и остало“ имају библиотеке у Нишу, Суботици, Смедереву, Шапцу, Ваљево, Новом Пазару и Чачку. У 2009. години поред града Библиотека у Нишу добија мали део и од општине (0,23%).

Приказ 6: Извори финансирања библиотека у 2008. и 2009. години

Табела 7: Извори финансирања библиотека у 2008. и 2009. години (изражено у процентима)

Библиотека	Република		Покрајина		Град		Сопствени приходи		Приватни сектор и остало	
	2008	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009
Народна библиотека "Стеван Сремац" Ниш	1	1,5	-	-	93	93,9	4	3,9	2	1,3
Градска библиотека Суботица	1	-	2	2	91	90	3	4	3	4
Народна библиотека "Вук Караџић" Крагујевац	4	2,5	-	-	93	94,3	3	3,2	-	-
Градска библиотека "Карло Бијелички" Сомбор	10	0,9	2	2,5	84	92	4	4	-	0,6
Градска народна библиотека "Жарко Зрењанин" Зрењанин	-	Н.п.	5	Н.п.	83	Н.п.	12	Н.п.	-	Н.п.
Народна библиотека "Стефан Првовенчани" Краљево	2	2	-	-	95	94	3	3	-	1
Градска библиотека Панчево	1	6	2	8	90	86	7	-	-	-
Народна библиотека "Владислав Петковић Дис" Чачак	6	Н.п.	-	Н.п.	86	Н.п.	4	Н.п.	4	Н.п.
Народна библиотека "Радоје Домановић" Лесковац	1	Н.п.	-	Н.п.	97	Н.п.	2	Н.п.	-	Н.п.
Библиотека шабачка	3	1,7	-	-	90	93	5	5,3	2	-
Народна библиотека "Илија М. Петровић" Пожаревац	2	2	-	-	91	87	7	11	-	-
Народна библиотека Крушевац	1	2	-	-	92	92	6	6	1	-
Народна библиотека "Бора Станковић" Врање	10	Н.п.	-	Н.п.	80	Н.п.	6	Н.п.	4	Н.п.
Народна библиотека Смедерево	1	2	-	-	74	88	12	10	13	-
Народна библиотека "Радислав Никчевић" Јагодина	6	7,4	-	-	86	89,2	3	3,2	5	0,2
Народна библиотека Ужице	2	2	-	-	92	81	6	6	-	11
Народна библиотека "Доситеј Обрадовић" Нови Пазар	7,5	4,6	-	-	86,7	89,7	5,5	5,7	0,3	-
Библиотека "Глигорије Возаревић" Сремска Митровица	3	Н.п.	2	Н.п.	91	Н.п.	4	Н.п.	-	Н.п.
Матична библиотека "Љубомир Ненадовић" Ваљево	6	6	-	-	82	89	5	5	7	-
Библиотека Вуковог завичаја Лозница	-	Н.п.	-	Н.п.	96	Н.п.	4	Н.п.	-	Н.п.
Матична библиотека "Светозар Марковић" Зајечар	3	1	-	-	94	95	2,8	4	0,2	-

*Н.п. – нема података

• **Инвестициона улагања**

Инвестиције од 2006. до 2009. године кретале су се од 433.719,45 евра (36.082.373,00 динара) коју је добила библиотека у Шапцу за изградњу анекса зграде, до најмањег износа библиотеке у Нишу од 554,09 евра (52.046,00 динара) које је утрошено на грађевинске радове.

Табела 8а: Инвестициона улагања у библиотекама у периоду од 2006. до 2009. године

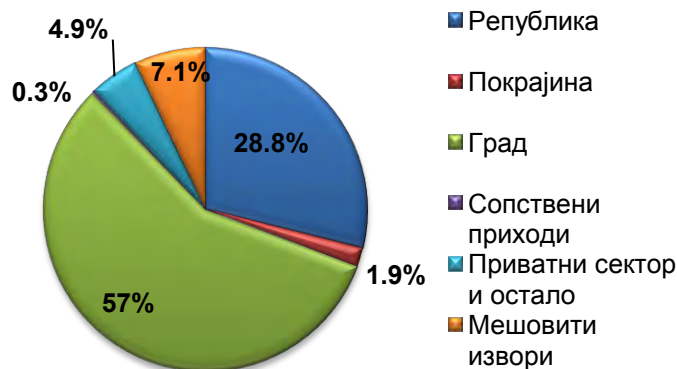
Библиотека	Тип инвестиције	Финансијер	Година	Износ у еврима	Износ у динарима
Народна библиотека Радислав Никчевић, Јагодина	адаптација библиотеке	Министарство културе	2008.	10.560,10	860.000,00
	опрема	Министарство културе и Општина Јагодина	2008.	15.243,90	1.241.336,17
	намештај	Министарство културе	2009.	2.646,60	248.593,00
	апарат за фотокопирање	Министарство културе	2009.	753,70	70.800,00
	реконструкција подрумског простора	Министарство културе	2009.	19.068,70	1.791.141,00
Народна библиотека Вук Караџић, Крагујевац	Реновирање огранка у <i>Колонији</i>	Град Крагујевац, Република и сопствени приходи	2008.	Н.п.	Н.п.
	Санација крова	Град Крагујевац	2008.	31.434,39	2.559.759,00
Народна библиотека Стефан Првовенчани, Краљево	Израда пројектне документације за лифт	Министарство културе	2007.	4.114,5	329.000,00
	Реконструкција санитарних просторија	Оснивач	2007.	4.002,00	320.000,00
	Видео надзор	МСП	2008.	1.596,4	130.000,00
	Реконструкција електо мреже	Оснивач	2009.	42.584,6	4.000.000,00
Библиотека Вуковог завичаја, Лозница	Надоградња и реконструкција библиотеке	Министарство културе	2007.	62.531,1	5.000.000,00
Народна библиотека Стеван Сремац, Ниш	Грађевински радови	Буџет града	2009	64.221,88	6.032.406,00
	Грађевински радови	Министарство културе	2009	554,09	52.046,00
	Административна опрема	Министарство културе	2009	4.343,58	407.996,00
	Административна опрема	Сопствена средства	2009	1.656,57	155.603,00
	Опрема за културу	Буџет града	2009	3.513,23	330.000,00
Народна библиотека Доситеј Обрадовић, Нови Пазар	Опрема за библиотеку	Министарство културе	2008.	12.280,21	1.000.000,00
	Опрема за библиотеку	Град Нови Пазар	2008.	8.596,15	700.000,00
Народна библиотека Илија М.Петровић, Пожаревац	пројектно планирање	град Пожаревац	2008.	614	50.000,00
	пројектно планирање	сопствена средства	2008.	1.105,2	90.000,00
	санација подрумског простора	град Пожаревац	2009.	11.973,9	1.124.723,00

Табела 86: Инвестициона улагања у библиотекама у периоду од 2006. до 2009. године

Библиотека	Тип инвестиције	Финансијер	Година	Износ у еврима	Износ у динарима
Библиотека шабачка	Градња анексне зграде	Министарство културе	2007.	75.037,33	6.000.000,00
		Град Шабац	2007.	38.154,97	3.050.879,00
		Министарство културе	2008.	47.675,71	3.882.319,00
		Град Шабац	2008.	198.413,58	16.157.175,00
		Град Шабац	2009.	74.437,86	6.992.000,00
Градска библиотека Карло Бијелички, Сомбор	Суфинансирање завршних радова доградње магацинског простора	Министарство културе	2008.	12.280,21	1.000.000,00
	Суфинансирање завршних грађевинских радова дигиталне читаонице <i>Ленка</i>	Покрајински секретаријат за културу	2008.	12.280,21	1.000.000,00
	Пројекат <i>Конгрес центар 025</i>	Покрајински секретаријат за културу	2009.	5.376,30	505.000,00
Градска библиотека, Суботица	Кречење приземља	Град Суботица	2008.	Н. п.	Н. п.
	Систем за дојаву пожара	Град Суботица	2008.	Н. п.	Н. п.
	Компјутеризација	Сопствени приходи, Град, Народна библиотека	2006.-2008.	7.815,63	639.586,00
	Амерички кутак	Амбасада САД	2007	43.415,88	3.471.543,00
	Локална информатичка мрежа	Сулофорд Фондација Будимпешта, Република Србија, Град	2005-2007	10.150,64	835.962,00
Народна библиотека, Ужице	Адаптација Библиотеке	Град Ужице	2008.	18.285,24	1.489.000,00
Матична библиотека Љубомир Ненадовић, Ваљево	Књиге	Град Ваљево	2008.	20.999,17	1.710.000,00
	Књиге	Република Србија	2008.	10.131,18	825.000,00
	Рачунарска опрема	Град Ваљево	2008.	736,81	60.000,00
	Клима уређај	Град Ваљево	2008.	614,01	50.000,00
	Полице за књиге	Град Ваљево	2008.	614,01	50.000,00

У приказу који следи процентуално су приказани извори финансирања средстава која су утрошена на инвестициона улагања. Код библиотека у Суботици, Смедереву, Крагујевцу и Јагодини присутни су комбиновани извори финансирања инвестиција која су у приказу означена као мешовити извори.

Приказ 7: Извори финансирања инвестиција од 2006. до 2009. године за библиотеке у %

• **Кадрови**

✓ **Укупно**

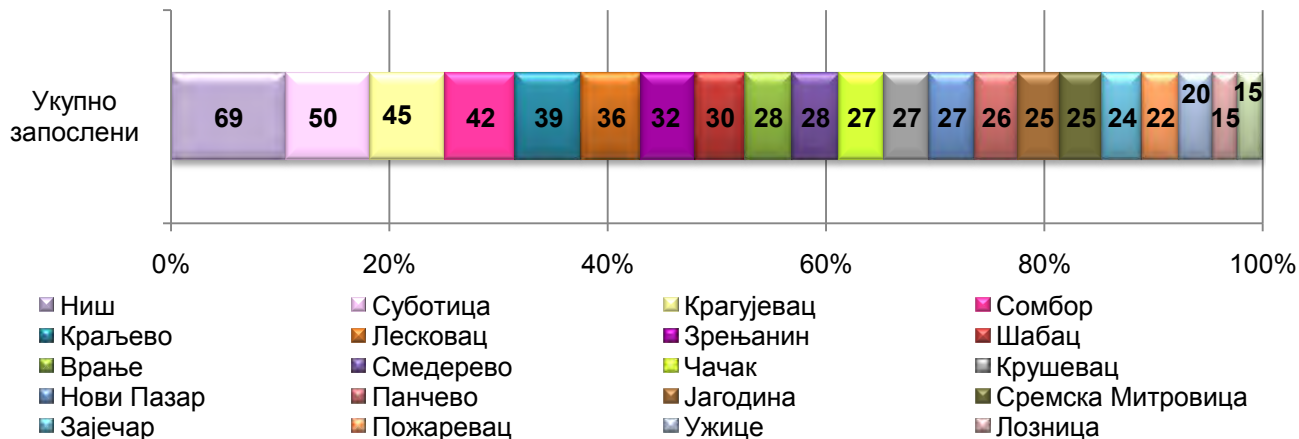
Библиотека у Нишу има највише запослених, тј. 69, а библиотеке у Ваљево и Лозници најмање, односно по 15. Просечан број запослених за све библиотеке износи 30,8.

Просек година запослених је највећи у Краљеву, Нишу и Крушевцу, а износи 50 година. Најнижи просек година запослених је у Новом Пазару и износи 43 године.

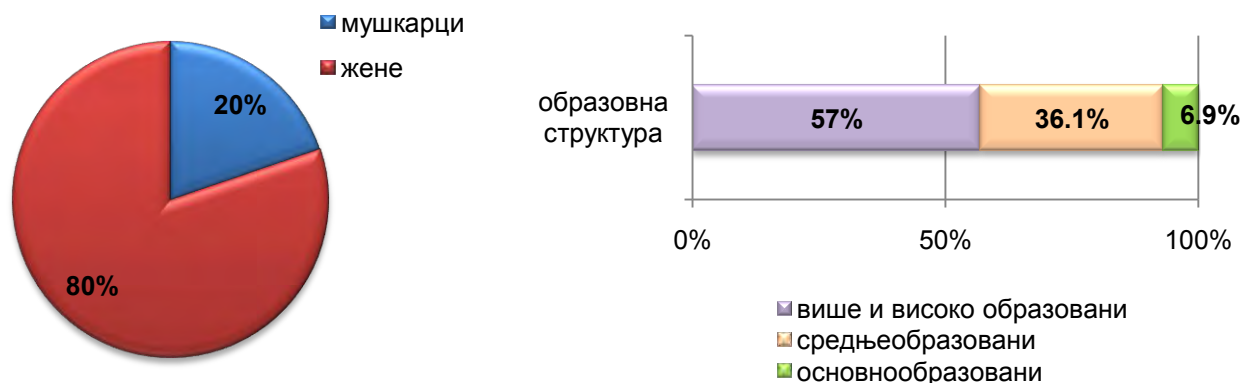
Анализа стручне спреме запослених показује да у библиотекама преовлађује високообразовани кадар са 57%.

У оквиру полне структуре запослених у библиотекама градова Србије изразито предњаче жене. Тај однос износи 80% жена наспрам 20% мушкараца.

Приказ 8: Број стално запослених у библиотекама

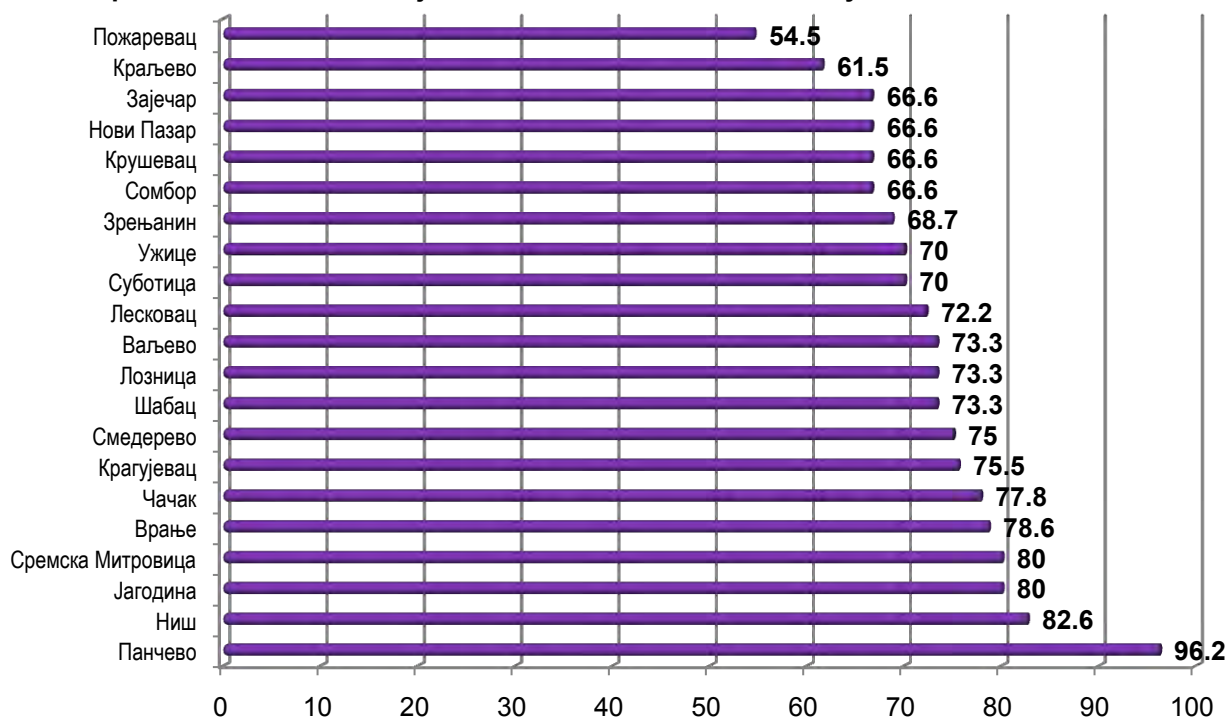
Приказ 9: Полна структура и степен стручне спреме запослених у библиотекама

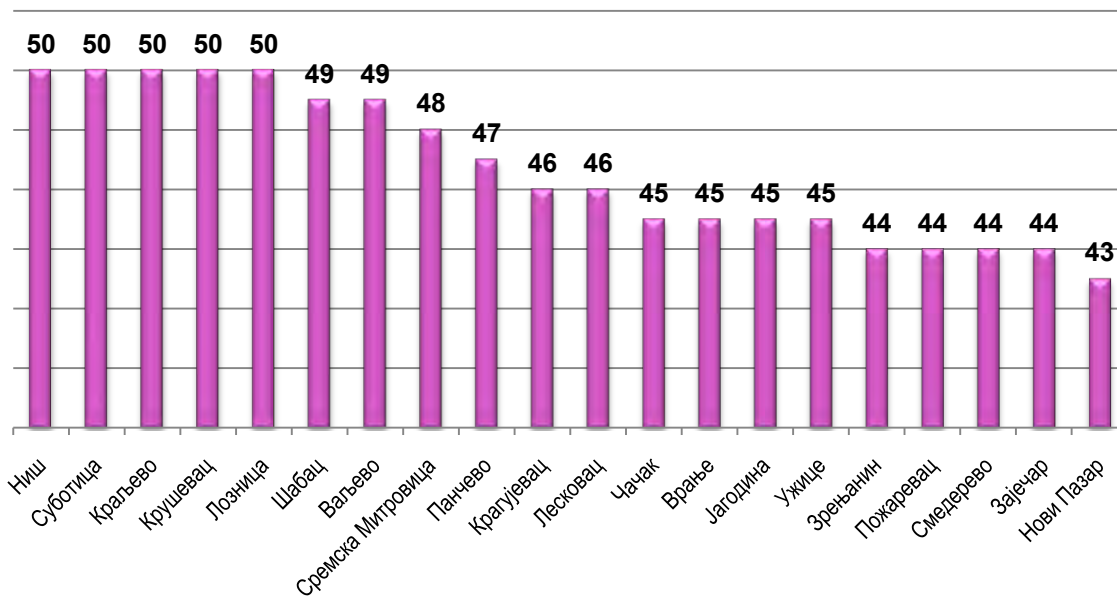
Табела 9: Полна и образовна структура запослених (изражено у процентима)

Библиотека	Мушкарци	Жене	ВСС	ССС	ОШ	Удео запослених у основној делатности
Народна библиотека "Стеван Сремац" Ниш	18,8	81,2	62,3	30,4	7,3	82,6
Градска библиотека Суботица	20	80	40	44	16	70
Народна библиотека "Вук Караџић" Крагујевац	8,9	91,1	51,1	42,2	6,7	75,5
Градска библиотека "Карло Бијелички", Сомбор	18,2	81,8	50	42,9	7,1	66,6
Градска народна библиотека "Жарко Зрењанин" Зрењанин	28,1	71,9	53,1	40,6	6,3	68,7
Народна библиотека "Стефан Првовенчани" Краљево	20,5	79,5	66,7	28,2	5,1	61,5
Градска библиотека Панчево	19,2	80,8	80,8	19,2	0	96,2
Народна библиотека "Владислав Петковић Дис", Чачак	14,8	85,2	55,6	40,7	3,7	77,8
Народна библиотека "Радоје Домановић", Лесковац	27,8	72,2	50	38,9	11,1	72,2
Библиотека шабачка	30	70	56,7	40	3,3	73,3
Народна библиотека "Илија М. Петровић", Пожаревац	9	91	63,6	31,8	4,6	54,5
Народна библиотека Крушевац	7,4	92,6	70,4	29,6	0	66,6
Народна библиотека "Бора Станковић", Врање	21,4	78,6	71,4	17,9	10,7	78,6
Народна библиотека Смедерево	10,7	89,3	42,9	53,6	3,5	75
Народна библиотека "Радислав Никчевић", Јагодина	16	84	72	20	8	80
Народна библиотека Ужице	20	80	75	10	15	70
Народна библиотека "Доситеј Обрадовић", Нови Пазар	44,4	66,6	63	33,3	3,7	66,6
Библиотека "Глигорије Возаревић", Сремска Митровица	12	88	52	40	8	80
Матична библиотека "Љубомир Ненадовић", Ваљево	13,3	86,7	66,7	26,7	6,6	73,3
Библиотека Вуковог завичаја, Лозница	33,3	66,7	20	66,7	13,3	73,3
Матична библиотека "Светозар Марковић", Зајечар	25	75	33,3	62,5	4,2	66,6

Приказ 10: Процент запослених који се бави основном делатношћу

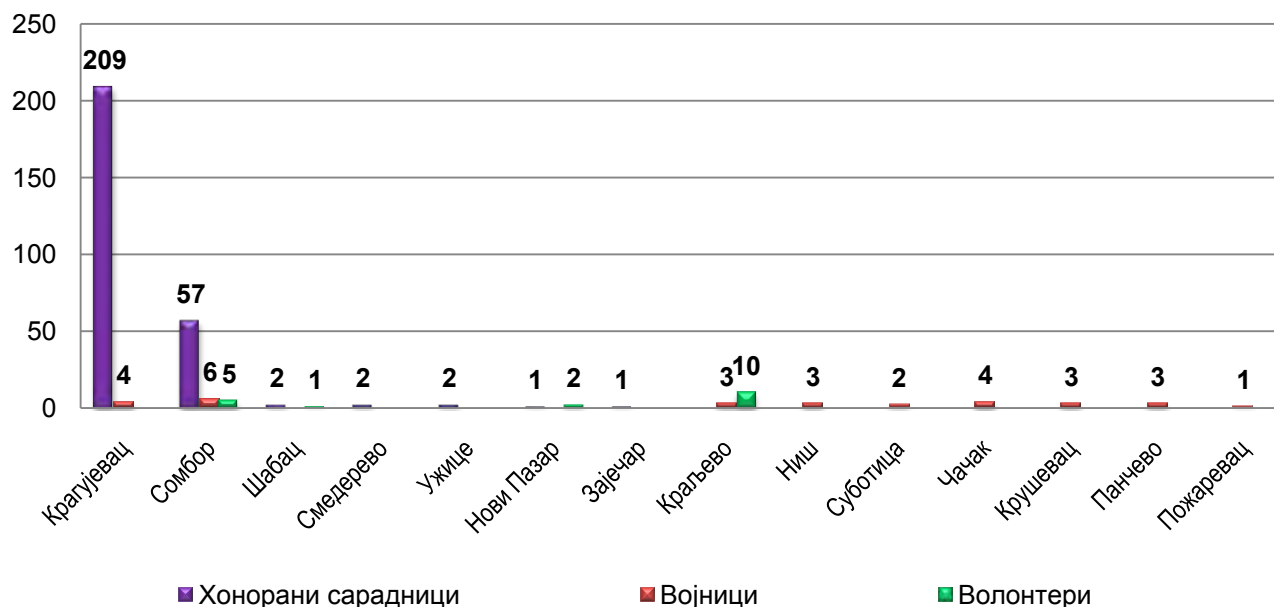
Приказ 11: Просечна старост запослених у библиотекама

• **Сарадници**

Библиотеке у свом раду неретко ангажују хонорарне сараднике, волонтере, као и војнике на цивилном служењу војног рока. Војнике на одслужењу војног рока ангажује девет библиотека – у Нишу, Крагујевцу, Суботици, Сомбору, Краљеву, Чачку, Крушевцу, Панчеву и Пожаревцу. Седам библиотека има хонорарне сараднике, и то у: Крагујевцу, Сомбору, Шапцу, Смедереву, Новом Пазару, Зајечару и Ужицу. Број волонтера је најмање заступљен у библиотекама. Волонтере ангажују четири библиотеке – у Сомбору, Краљеву, Шапцу и Новом Пазару.

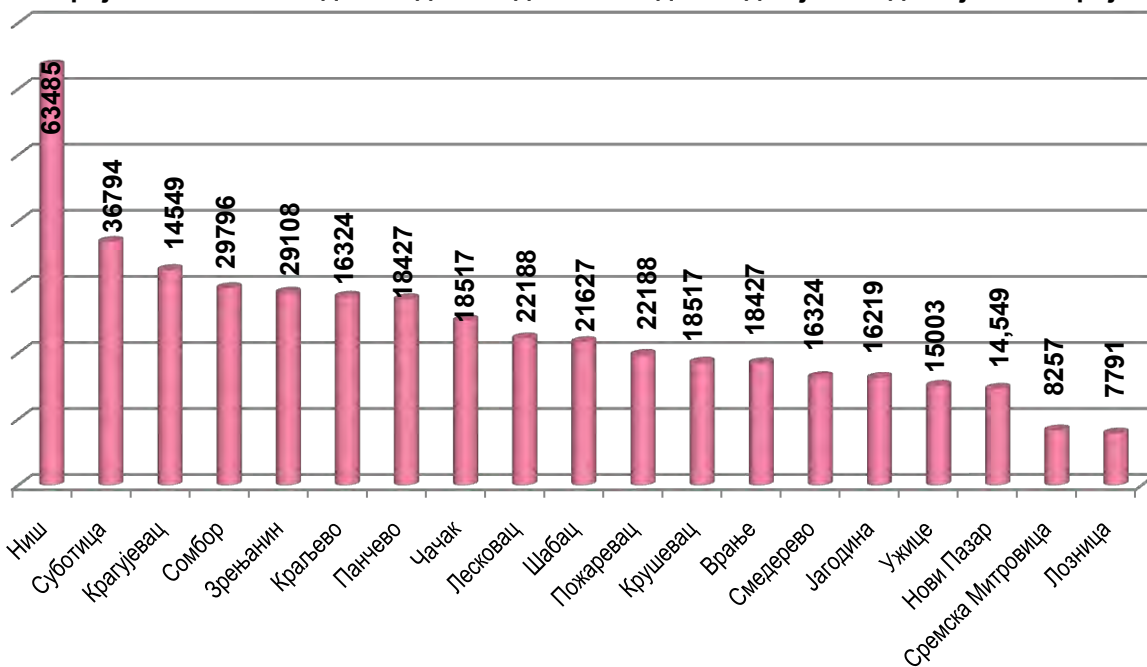
Приказ 12: Број сарадника у библиотекама

• **Фонд и корисници²**

Број набављених издања у периоду од 2004. до 2008. године креће се од 7.791 монографских публикација у Лозници до 63.485 у Нишу.

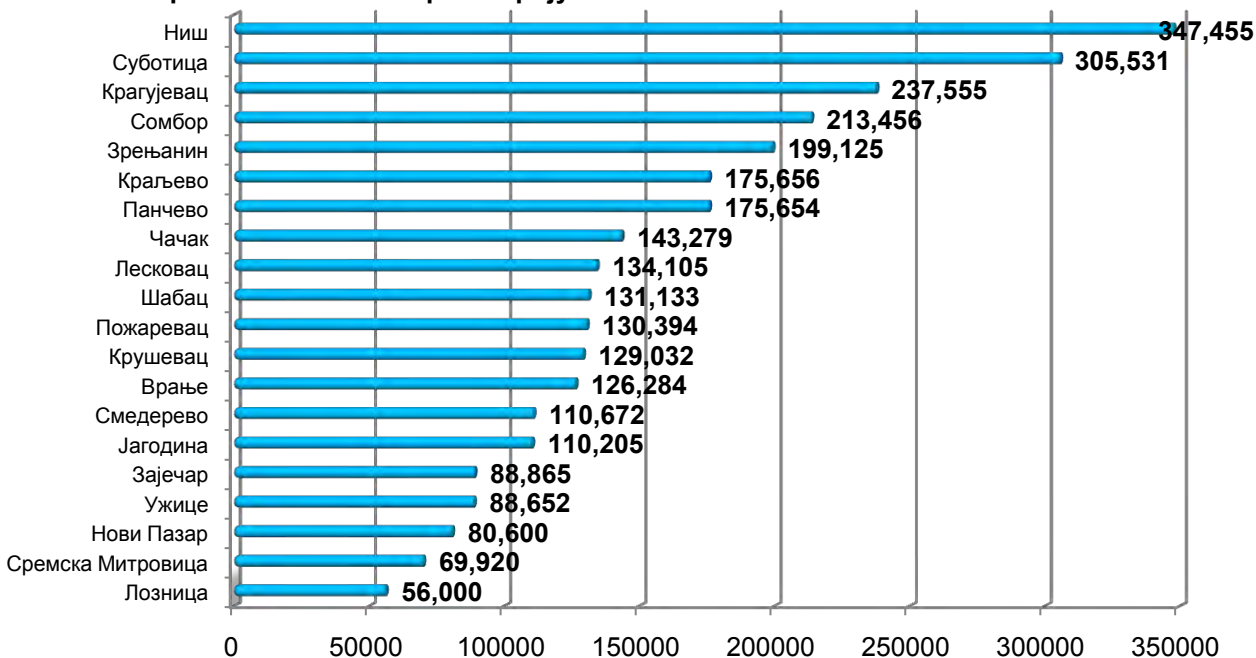
Приказ 13: Број набављених издања од 2004. до 2008. године од највећег до најмањег броја

Књижни фонд библиотека се састоји од књига, брошура, новина и часописа. Највећи број издања поседује нишка библиотека, затим суботичка, па крагујевачка. Најмањим бројем издања располаже лозничка библиотека.

² Из извештаја је изузета 2009. година јер одређени број библиотека није доставио податке за ту годину па подаци нису упоредиви.

Приказ 14: Рангирање библиотека према броју наслова

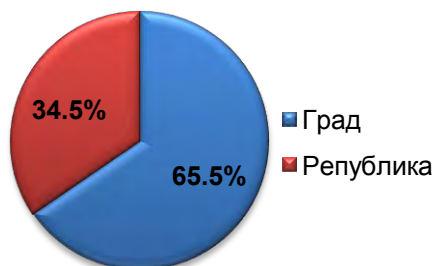

Библиотеке сваке године добијају средства од града и/или Републике за откуп књига. Изузимајући библиотеке у Крушевцу и Зајечару које нису добиле средства од града за откуп књига, у периоду од 2006. до 2009. године од свог оснивача највише новца добила је Библиотека у Крагујевцу (109.594,46 евра), а најмање Библиотека у Јагодини (11.399,46 евра). Од Републике у поменутом периоду највише средстава добила је Библиотека у Јагодини (48.433,68 евра), а најмање Библиотека у Крушевцу (9.112,2 евра). Библиотеке у Нишу, Краљеву, Панчеву и Новом Пазару нису добиле новац за откуп књига од Републике. Број откупљених издања за четири године се креће од 40.901 у Крагујевцу до 1.103 у Крушевцу.

Табела 10: Средства добијена за откуп књига од градова и Републике у периоду од 2006. до 2009. године, као и број откупљених књига (изузимајући библиотеке које нису доставиле податке)

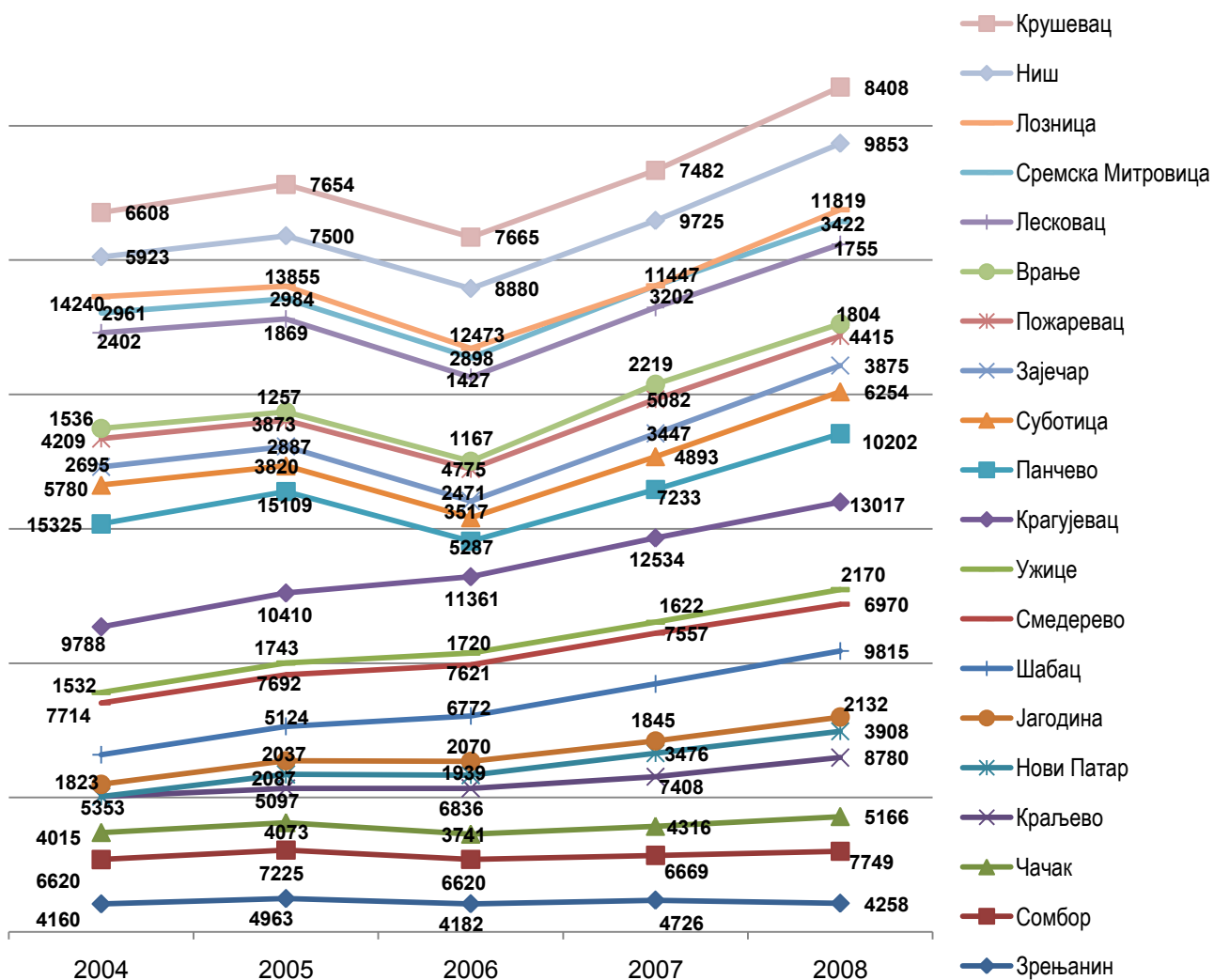
Средства добијена за откуп књига у периоду од 2006. до 2009. године					
Библиотеке	од града (еври)	од града (динари)	од републике (еври)	од републике (динари)	број откупљених књига
Ниш	87.758,06	7.447.000,00	/	/	10.704
Суботица	28.250,15	2.397.260,00	38.916,36	3.302.376,00	2.186
Крагујевац	109.594,46	9.300.000,00	28.989,5	2.460.000,00	40.901
Сомбор	29.390,17	2.494.000,00	29.939,91	2.540.650,00	12.808
Краљево	61.773,57	5.242.000,00	/	/	Н.п.
Панчево	69.060,00	5.860.314,00	/	/	Н.п.
Шабац	68.323,53	5.797.819,00	19.738,79	1.675.000,00	15.822
Пожаревац	77.352,48	6.564.000,00	27.584,93	2.340.810,72	3.287
Крушевац	/	/	9.112,2	773.245,72	1.103
Смедерево	17.205,15	1.460.000,00	29.810,66	2.529.682,00	17.898
Јагодина	11.399,46	967.339,00	48.433,68	4.110.000,00	4.156
Ужице	32.029,87	2.718.000	31.389,97	2.663.700	10.262
Нови Пазар	14.341,55	1.217.000,00	/	/	Н.п.
Зајечар	/	/	29.873,33	2.535.000,00	4.723
Ваљево	42.541,5	3.610.000,00	30.050,09	2.550.000,00	14.569

Приказ 15: Удео средстава од градова и Републике у обезбеђивању средстава за откуп књига у библиотекама у периоду од 2006. до 2009. године

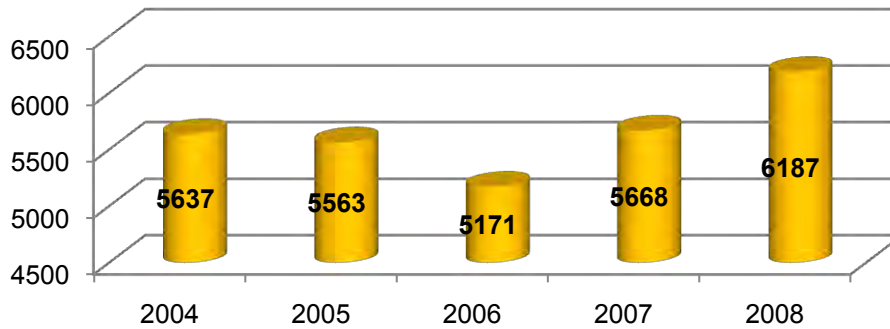
У приказу који следи представљен је број чланова од 2004. до 2008. године и тенденција раста чланства. Чланство континуирано расте код библиотека у Јагодини, Шапцу и Крагујевцу, док у Смедереву и Лесковцу линеарно опада. У 2004. години највише корисника је имала Библиотека у Панчеву са 15.325 чланова, а најмање Библиотека у Ужицу са 1.532 корисника. У 2005. години Библиотека у Панчеву има највише 15.109 корисника, док најмање има Библиотека у Врању са 1.257 корисника. За 2006. годину подаци говоре да је Библиотека у Лесковцу имала највише чланова и то 12.473, док у Врању само 1.167. Подаци за 2007. годину говоре да је највише чланова имала Библиотека у Крагујевцу са бројем од 12.534, а Библиотека у Ужицу најмање са 1.622 члана. У 2008. години највише корисника имала је Библиотека у Крагујевцу са 13.017 члана, док је најмање имала Библиотека у Лозници са 1.755 члана.

Приказ 16: Број чланова библиотека од 2004. до 2008. године и тенденција раста чланства, без података за Библиотеку у Ваљевоу које нису доставиле Заводу податке о чланству

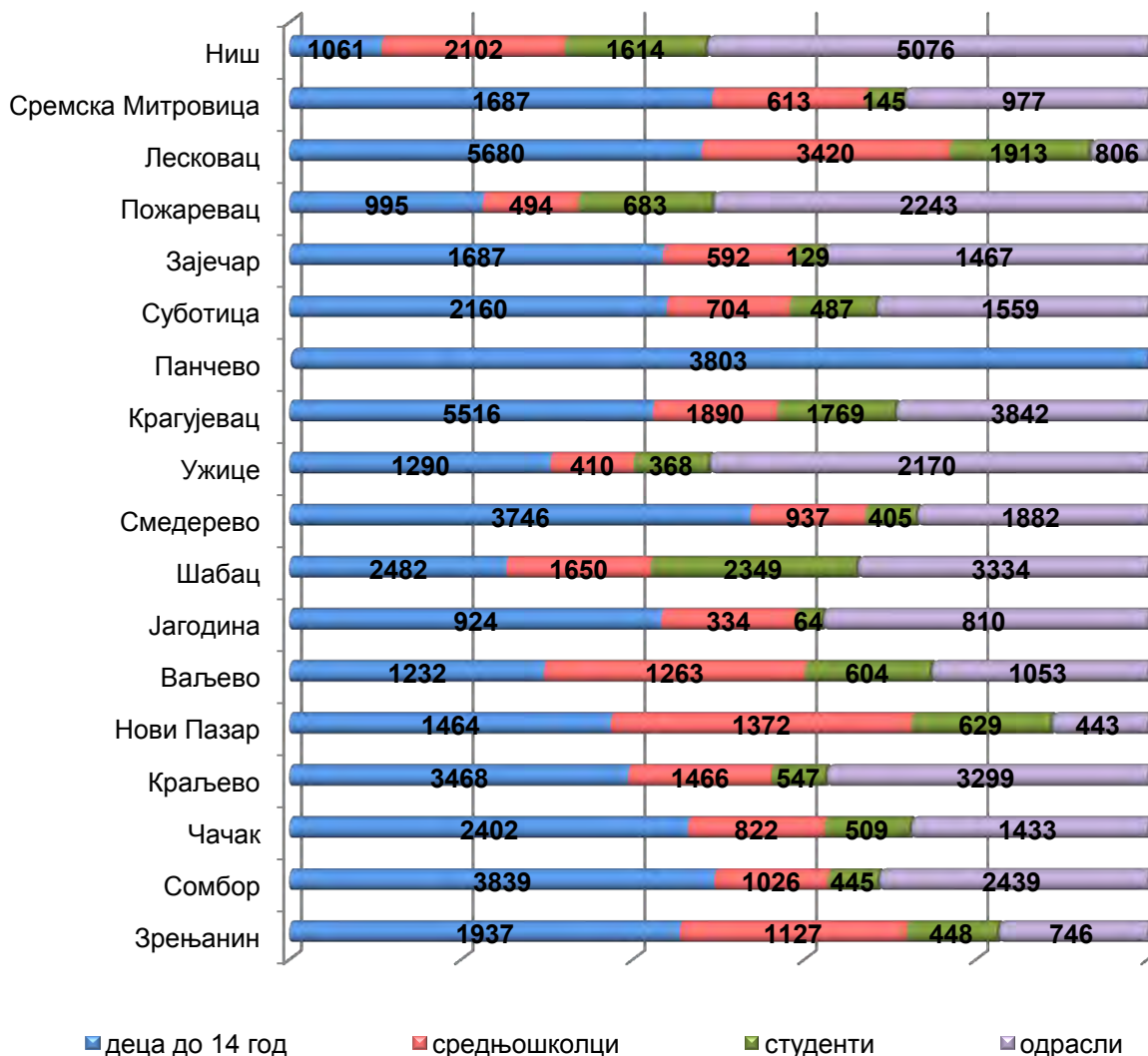

Као што показује приказ који следи у погледу просека корисника за све библиотеке од 2004. до 2008. године уочљив је пад до 2006. године, а затим број корисника расте и премашује цифру из 2004. године.

Приказ 17: Просечан број корисника на нивоу свих библиотека у периоду од 2004. до 2008. године

Приказ 18: Структура чланства библиотека закључно са 2008. годином

Структура чланства у 2008. години односи се на децу до 14 година, ученике средњих школа, студенте и остале. За библиотеке у Лозници и Врању нису достављени подаци. Највише корисника у узрасту деце до 14 година има библиотека у Лесковцу, и то 5.680, а најмање библиотека у Јагодини –

924. Ученика средњих школа као корисника библиотеке највише је као и деце у Лесковцу, и то 3.420, а најмање опет библиотека у Јагодини, свега 334. Највише студената као корисника има библиотека у Шапцу са цифром од 2.349, а најмање библиотека у Јагодини са 64 члана. Одраслих корисника највише има библиотека у Нишу, и то 5.076 члана, а најмање библиотека у Новом Пазару са 443 члана.

Приказ 19: Просечна сруктура корисника библиотека у 2008. години

Из приказа горе се види да је у просеку за све библиотеке највише корисника из групе деце до 14 година, затим осталих, па ученика средњих школа и напослетку студената.

Као показатељ фреквенције коришћења библиотечких услуга израчунат је удео корисника у укупном становништву градова закључно са 2008. годином. Највећи удео чланова има панчевачка библиотека и износи 8%, а најмањи Библиотека у Лозници – 2%

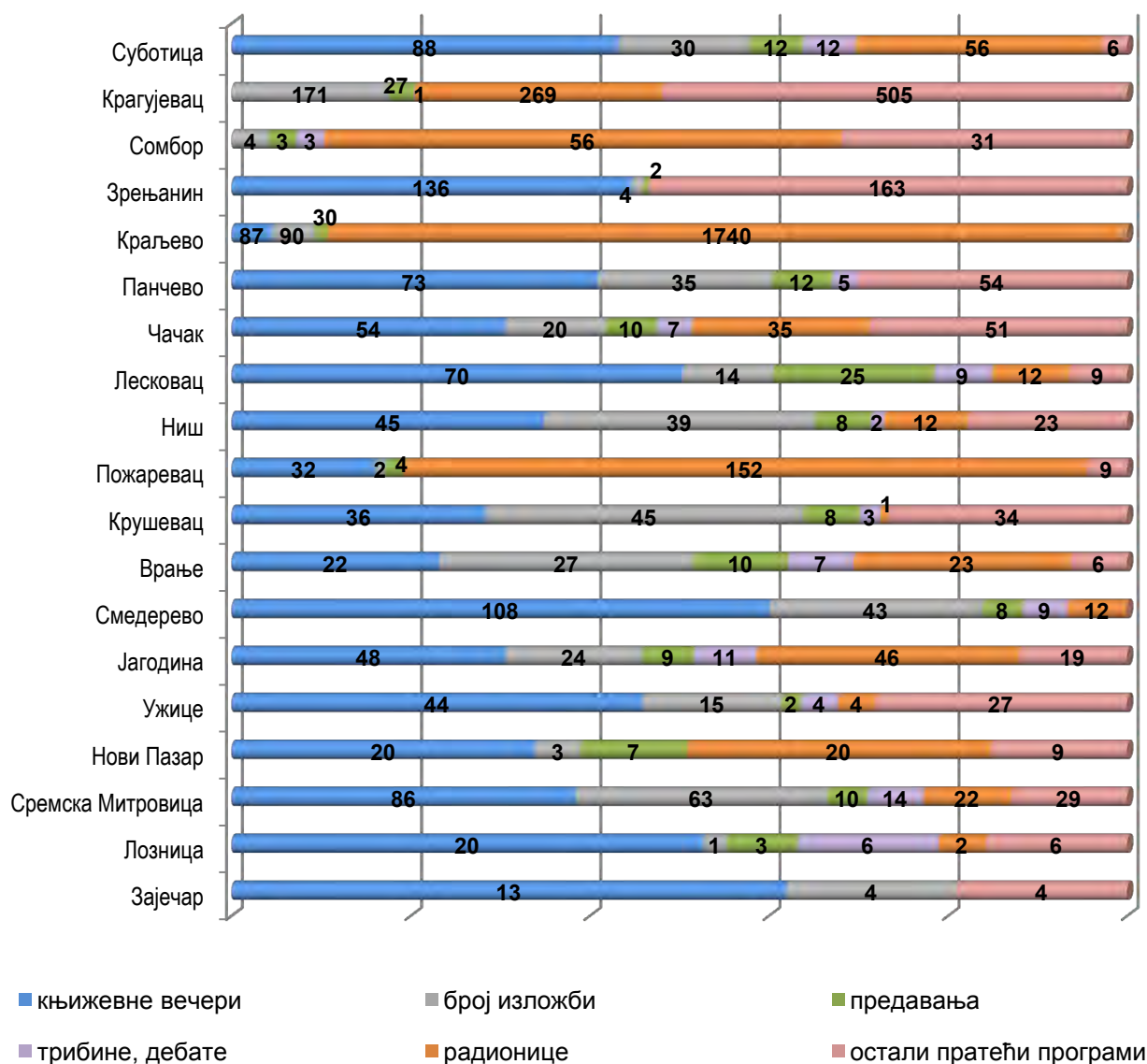
Табела 11: Број корисника у 2008. години према броју становника

Библиотека	Број корисника у 2008. години по броју становника	Библиотека	Број корисника у 2008. години по броју становника
Народна библиотека "Стеван Сремац" Ниш	3,9%	Народна библиотека "Илија М. Петровић" Пожаревац	5,9%
Градска библиотека Суботица	4,2%	Народна библиотека Крушевац	6,4%
Народна библиотека "Вук Караџић" Крагујевац	7,4%	Народна библиотека "Бора Станковић" Врање	2%
Градска библиотека "Карло Бијелички" Сомбор	7,9%	Народна библиотека Смедерево	6,3%
Градска народна библиотека "Жарко Зрењанин"	3,2%	Народна библиотека "Радислав Никчевић" Јагодина	3%
Народна библиотека "Стефан Првовенчани" Краљево	7,2%	Народна библиотека Ужице	2,6%
Градска библиотека Панчево	8%	Народна библиотека "Доситеј Обрадовић" Нови Пазар	4,5%
Народна библиотека "Владислав Петковић Дис" Чачак	4,4%	Библиотека "Глигорије Возаревић" Сремска Митровица	3,9%
Народна библиотека "Радоје Домановић" Лесковац	7,5%	Матична библиотека "Љубомир Ненадовић" Ваљево	4,3%
Библиотека шабачка	7,9%	Библиотека Вуковог завичаја Лозница	2%
Матична библиотека "Светозар Марковић" Зајечар	5,9%		

• Програми

Библиотеке, поред основне делатности, организују разне пратеће програме који као што су књижевне вечери, изложбе, предавања, трибине, дебате и радионице. У периоду од 2006. до 2008. године највише програма организовале су краљевачка и крагујевачка библиотека. Највише књижевних вечери одржала је Библиотека у Зрењанину, а најмање Библиотека у Врању. У случају сомбопрске и крагујевачке библиотеке књижевне вечери нису посебно издвојене већ дате у суми „осталих пратећих програма“. Највише изложби имала је Библиотека у Крагујевцу, а најмање Библиотека у Лозници. Највише предавања одржано је у Библиотеци у Краљеви, а ниједно у Зајечару. Највише трибина и дебата одржано је у Сремској Митровици, а ниједне нису одржане Зајечару, Новом Пазару, Пожаревцу, Краљеви и Зрењанину. У Краљеви је одржано највише радионица, а ниједна није одржана у Зајечару, Панчеву и Зрењанину. Од библиотека у Ваљеву и Шапцу Завод није добио податке.

Приказ 20: Број пратећих програма које организују библиотеке у периоду од 2006. до 2008. године

• Истраживања потреба корисника

Од 16 библиотека узетих у анализу, 14 ради истраживања која се тичу потреба корисника. Од пет библиотека Завод није добио тражене податке.

Приказ 21: Удео библиотека које спроводе истраживања потреба корисника изражено у процентима

• Сарадња и умрежавање

Од 15 библиотека узетих у анализу, све су на националном нивоу чланови Народне Библиотеке Србије, а девет је члан Матице српске. Библиотеке у Лозници, Зајечару и Зрењанину нису доставиле податке, а библиотеке у Врању и Ужицу немају партнерску сарадњу са установама културе и организацијама на националном и међународном нивоу. Библиотеке у Ваљевоу и Чачку остварују сарадњу са Националним институтом за дигитализацију САНУ. Библиотеке у Крагујевцу и Пожаревцу остварују сарадњу са Библиотеком града Београда. На националном нивоу појединачне библиотеке су навеле да сарађују са Архивом Србије, Културним центром Београда, Задужбином Иве Андрића, Министарством културе, свим матичним библиотекама, Заједницом матичних библиотека, Задужбином Десанке Максимовић, Вуковом задужбином и Институтом за проучавање језика.

Десет библиотека сарађује са установама у иностранству. Са страним културним центрима у Србији сарађују библиотеке у Смедереву, Ваљевоу, Шапцу, Краљевоу и Чачку, најчешће са Гете институтом. На међународном нивоу појединачно библиотеке сарађују још са Министарством културе Шпаније, библиотекама из региона (Босна и Херцеговина, Бугарска, Мађарска), амбасадама Сједињених америчких држава, Француске и Шпаније, Општином Сен Фоа (Француска), Библиотеком из Лавалоне (Италија) и Институтом за библиотекарство Гетеборг (Шведска).

• Проблеми

Проблем недостатка простора има 17 библиотека. То су мањак простора за смештај књижног фонда, недостатак канцеларијског, рецепцијског, магацинског и простора за јавне програме, недостатак депозита и читалачких места и простора за библиотечку грађу. На потребу изградње нове зграде указале су библиотека у Крагујевцу која, иако најстарија библиотека у Србији и једна од највећих, никада није имала своју зграду, затим библиотеке у Чачку, Ваљевоу, Сремској Митровици, Новом Пазару и Нишу. Изградњу дела зграде као што је горњи спрат, таван или наменски простор у виду проширења зграде виде библиотеке у Шапцу, Суботици, Ужицу, Панчеву и Јагодини. Потребу за реконструкцијом и адаптацијом простора имају библиотеке у Сомбору и Ваљевоу. Библиотеке у Смедереву и Пожаревцу истичу да би оснивач требао да врати одузете просторе чиме би се решио недостатак простора. Библиотека у Крушевцу као решење просторног проблема види реконструкцију зграде Радничког универзитета и доделу простора Месне Заједнице. Недоступност особама са посебним потребама истиче једино библиотека у Суботици.

У погледу **техничке опремљености** проблеме наводе библиотеке у Јагодини, Крушевцу, Смедереву, Сремској Митровици, Врању, Панчеву, Краљевоу, Ваљевоу, Сомбору, Лозници, Суботици, Лесковцу, Зрењанину, Шапцу и Крагујевцу. Најзаступљенији одговор библиотека био је застарелост опреме (компјутера и опреме за дигитализацију). Набавка бар код читача и штампача сматрају неопходним библиотеке у Јагодини и Панчеву. На недостатак интернета жале се библиотеке у Суботици и Шапцу, док библиотека у Крушевцу као потребу истиче полице. Библиотека у Пожаревцу наводи потребу формирања мултимедијалне читалнице.

Проблем финансирања има 16 библиотека. Скоро све библиотеке истичу недовољност и нередовност прилива средстава. Недовољно средстава за куповину књига истичу библиотеке у Суботици, Краљевоу, Смедереву, Крушевцу, Јагодини и Новом Пазару. Недовољно средстава за програмске активности наводе библиотеке у Крагујевцу, Шапцу, Зрењанину, Суботици, Смедереву и Крушевцу. Библиотеке у Крагујевцу, Ваљевоу, Пожаревцу и Јагодини немају довољно средстава за опрему. Библиотеке у Шапцу, Панчеву и Крушевцу наводе недовољна средства за основне материјалне трошкове. Недостатак средстава за инвестициона улагања и одржавање наглашавају библиотеке у

Панчеву и Смедереву. Недостатак средстава за адаптацију простора истичу библиотеке у Ваљеву и Јагодини.

Библиотеке у Крагујевцу, Шапцу, Суботици, Ужицу, Лозници, Чачку, Сомбору, Ваљеву, Краљеву, Панчеву, Сремској Митровици, Крушевцу, Јагодини и Нишу истичу проблеме у вези са **кадровском структуром**. Као најчесталији проблем јавља се неадекватна стручна заступљеност, затим потреба за отварањем нових радних места и потреба за едукацијом запослених. У Панчеву као проблем наводе утицај политике на кадровску структуру библиотеке.

Што се тиче **програма и пројеката** на проблеме наилазе библиотеке у 15 градова: у Јагодини, Крушевцу, Смедереву, Сремској Митровици, Врању, Панчеву, Краљеву, Ваљеву, Сомбору, Чачку, Суботици, Лесковцу, Зрењанину, Шапцу и Крагујевцу. Као најчесталији одговор јавља се недостатак буџета за програме и пројекте и стручног кадра за креирање програма и пројеката. Библиотеке у Јагодини и Суботици наводе потребу финансијске подршке града у међународним пројектима и прекограничној сарадњи. Библиотека у Врању наводи потребу за више пројеката који укључују културне институције, а библиотека у Шапцу истиче унапређење сарадње са средњим школама и осталим установама културе, при чему проблем виде у незаинтересованости школа.

Табела 12: Преглед проблема библиотека у градовима Србије обухваћеним пројектом Локалне културне политике. Библиотеке у Зајечару и Ваљеву нису навеле проблеме.

Библиотека	Простор	Техничка опремљеност	Финансирање	Кадрови	Програми
Врање	/	застарелост компјурета	нередовност исплате средстава	/	више пројеката који укључују културне институције
Чачак	немају свој простор	/	/	више радника са ВСС	више средстава за програме и књиге
Зрењанин	недостатак	застарелост	недостатак	/	недостатак простора и средстава
Лесковац	недостатак	потребни рачунари	по финансијском плану	/	потребна средства
Лозница	реконструкција терасе	застарела опрема	/	још библиотекара	/
Сремска Митровица	раздвојеност	застарела опрема	недовољно	стручни кадар	мали број програма
Ниш	недостатак	недостатак	инвестиција оснивача	пријем нових радника	израда и реализација програма
Панчево	недостају канцеларијски, магацински и простор за јавне програме	куповина рутера, бар код система, додатна опрема за дигитализацију	финансирање принове фонда, материјалних трошкова и инвестиционо одржавање	потенцијални утицај политике	недостатак програмских средстава
Крушевац	недостатак	потребне полице	недовољно основних средстава за рад	недовољан ниво стручности	недовољно средстава и кадра
Суботица	недостатак магацинског простора и недоступност инвалидима	недостатак компјутера и интернета у огранцима	недовољно средстава за куповину књига	мали проценат високо стручног кадра	недостатак стручног кадра
Крагујевац	неадекватан и недовољан	застареле машине	недовољно и нередовно	мали број запослених и неадекватна стручна заступљеност	недовољно квалитетних
Смедерево	недостатак депозита и читалачких места	већи број компјутера и за огранке	недостатак новца за набавку књига, програме и инвестиције	/	недостатак новца
Краљево	/	застарелост дела опреме	недовољно средстава за куповину књига	недовољан број радника на стручним пословима	недовољно средстава

Табела 126: Преглед проблема библиотека у градовима Србије обухваћеним пројектом *Локалне културне политике*. Библиотеке у Зајечару и Ваљеву нису навеле проблеме.

Библиотека	Простор	Техничка опремљеност	Финансирање	Кадрови	Програми
Ужице	величина	/	/	мало запослених	/
Нови Пазар	недостатак	/	већи фонд за набавку књига	/	/
Сомбор	уређење и адаптација	скенер и рачунар за дигитализацију	недостатак политичког и професионалног консензуса на локалном нивоу	већи број запослених и ангажовати стручне сараднике	подршка на локалном и републичком нивоу за пројекте
Ваљево	Нису наведени проблеми				
Пожаревац	повраћај старих просторија	формирање мултимедијалне читаонице	недовољно средстава за опремање простора и опрему	/	/
Шабац	недостатак	унапређење мреже и интернет конекције, потребни рачунари и штампачи	нередовна и недовољна средства за материјалне трошкове и програме	више високообразованог кадра	недовољна заинтересованост средњих школа и других установа за сарадњу
Зајечар	Нису наведени проблеми				
Јагодина	просторно проширење	застарелост опреме	недовољно ефикасни извори финансирања	недовољна финансијска средства за усавршавање	недовољна подршка локалне самоуправе и оснивача